

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI DO SPRAW
KONTROLI PAŃSTWOWEJ
(NR 80)
z dnia 17 czerwca 2026 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 80)

17 czerwca 2026 r.

Komisja do Spraw Kontroli Państwowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Sawickiego (PSL-TD)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2025 r. (druk nr 2629) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 2681) w zakresie części budżetowej 12 – Państwowa Inspekcja Pracy: – dochody i wydatki.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jarosław Leśniewski** zastępca głównego inspektora pracy wraz ze współpracownikami, **Anna Żarek** pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Spraw Społecznych Najwyższej Izby Kontroli.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Tadeusz Cieśluk** i **Tadeusz Oset** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dzień dobry państwu, przepraszam za spóźnienie, to już się więcej nie powtórzy. Solennie obiecuję poprawę.

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej.

Stwierdzam kworum.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie ma.

Serdecznie witam pana Jarosława Leśniewskiego, zastępcę głównego inspektora pracy, wraz ze współpracownikami. Witam także przedstawicieli NIK.

Przystępujemy do realizacji porządku obrad: rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. (druk nr 2629) wraz z analizą NIK, w zakresie części budżetowej 12 – PIP.

Proszę pana inspektora Jarosława Leśniewskiego o przedstawienie wykonania budżetu państwa w zakresie części budżetowej 12 – PIP.

Zastępca głównego inspektora pracy Jarosław Leśniewski:

Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, przesłana do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej informacja o wykonaniu części 12 budżetu państwa – PIP zawiera syntetyczną prezentację wykonania planu dochodów i wydatków budżetowych w 2025 r.

Przedstawiony w każdym roku coraz szerszy zakres działań PIP nie mógłby zostać zrealizowany bez zabezpieczenia środków finansowych. Plan dochodów i wydatków został opracowany i wykonany zgodnie z przepisami regulującymi problematykę jednostek finansów publicznych, czego dowodem jest pozytywna ocena NIK z wykonania budżetu państwa w 2025 r. w części 12 – PIP. Uzyskanie pozytywnej oceny przy częstych zmianach przepisów prawa i liczbie zrealizowanych zadań to satysfakcja nie tylko dla głównego inspektora, ale również dla całego urzędu.

Zgodnie z ustawą budżetową na 2025 r. plan dochodów urzędu wynosił 3062 tys. zł, a jego wykonanie wyniosło 4369 tys. zł, a więc o 42,7% więcej, niż założyliśmy w planie. Głównymi źródłami dochodów są niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym podlegające ustawie z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Wykonanie wydatków budżetowych w 2025 r. wyniosło 580 073 tys. zł, to jest 95,1% planu po zmianach, określonego na kwotę 609 891 tys. zł. To niższe niż planowane wykonanie wynikało głównie z faktu, że w trakcie roku podjęto decyzję o blokadzie wydatków na łączną kwotę ponad 25 000 tys. zł. Kwota ta wynikała, obok oszczędności uzyskanych w przeprowadzonych

postępowaniach, m.in. z przesunięcia terminów realizacji inwestycji na lata następne na skutek aktualizacji harmonogramu rzeczowo-finansowego, rezygnacji z realizacji zadań spowodowanej brakiem ofert w ogłoszonych postępowaniach, a także przedłużającej się procedury przetargowej na skutek wniesionego odwołania.

Wykonanie planu wydatków na 2025 r. według grup przedstawia się następująco: świadczenia na rzecz osób fizycznych w wysokości 3845 tys. zł, to jest 0,63%; wydatki na wynagrodzenia i pochodne – 464 391 tys. zł, to ponad 80% wydatków ogółem; pozostałe wydatki bieżące – 95 378 tys. zł, to jest 16,4% wydatków ogółem; wydatki majątkowe – ponad 16 000 tys. zł, to 2,8% ogólnej kwoty wydatków.

Szanowni państwo, dziękując za uwagę, proszę Wysoką Komisję o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania. W przedłożonej informacji staraliśmy się przedstawić wykonanie szczegółowo, natomiast, jeżeli państwo pozwolą, oddam głos pani dyrektor Urszuli Żurawskiej, dyrektor Departamentu Budżetu, która w krótkiej prezentacji szczegółowo państwu przedstawi wykonanie naszego budżetu.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Bardzo proszę, pani dyrektor.

Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Głównego Inspektoratu Pracy Urszula Żurawska:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, zgodnie z ustawą budżetową na 2025 r. plan dochodów urzędu wyniósł 3062 tys. zł, podczas gdy jego wykonanie wyniosło 4369 tys. zł, a więc o 42,7% więcej, niż założyliśmy w planie.

Głównymi źródłami dochodów są wpływy z kar pieniężnych nakładanych przez inspektorów pracy, grzywny w celu przymuszenia oraz wpływy z tytułu kar pieniężnych i grzywien administracyjnych nakładanych na pracodawców delegujących pracowników z terytorium RP. Są to dominujące pozycje w strukturze dochodów inspekcji, stanowiące 70% wszystkich dochodów urzędu. Wyższe wykonanie wynika głównie ze specyfiki tych dochodów – to jest braku danych co do ilości i skali naruszeń przepisów prawa, jak również skali ściągальności należności przekazanych do urzędów skarbowych.

Na wykonanie dochodów budżetowych w kwocie 4369 tys. zł składają się wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób fizycznych na kwotę 3059 tys. zł, wpływy ze sprzedaży składników majątkowych na kwotę 482 tys. zł, wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów w kwocie 386 tys. zł, wpływy z opłat egzekucyjnych w wysokości 152 tys. zł, wpływy z rozliczeń zwrotów z lat ubiegłych, których wykonanie wyniosło 95 tys. zł, oraz pozostałe dochody na łączną kwotę 195 tys. zł.

Wykonanie wydatków budżetowych w 2025 r. wyniosło 580 073 tys. zł, to jest 95,1% planu po zmianach. To niższe niż planowane wykonanie wydatków wynika głównie z faktu, iż w trakcie roku podjęto decyzję o blokadzie wydatków na łączną kwotę 25 224 tys. zł. Omówienie wykonania planu wydatków chciałabym zacząć od świadczeń na rzecz osób fizycznych, których wykonanie wyniosło 3845 tys. zł i stanowiło 0,7% wykonania wydatków ogółem, a dotyczyły one głównie świadczeń rzeczowych wynikających z przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ekwiwalentów pieniężnych wypłacanych pracownikom urzędu za te świadczenia, wydatków na roczne nagrody imienia Haliny Krahelskiej przyznawane przez głównego inspektora pracy za osiągnięcia w zakresie ochrony pracy i ochrony zdrowia w środowisku pracy, wydatków na ryczałt za pracę zdalną dla pracowników urzędu oraz innych wydatków, w tym m.in. odprawy dla pracownika powołanego do Wojsk Obrony Terytorialnej oraz zwrotu kosztów podróży rzeczownika dyscyplinarnego.

Wśród wydatków bieżących, z wyłączeniem wydatków na współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków UE, najwyższy udział stanowią wynagrodzenia z pochodnymi. Łączna kwota poniesionych wydatków w 2025 r. na wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi wyniosła 464 391 tys. zł, co stanowiło 99,4% planu po zmianach, z czego wynagrodzenia osobowe pracowników wyniosły 369 750 tys. zł, dodatkowe wynagrodzenie roczne wyniosło 23 308 tys. zł, składki na ubezpieczenia społeczne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy wyniosły 71 333 tys. zł.

Przeciętne zatrudnienie w urzędzie w 2025 r. wyniosło 2592 etaty, a stan zatrudnienia na koniec 2025 r. – 2746 etatów. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wraz z nagrodami z funduszu nagród, nagrodami jubileuszowymi oraz odprawami emerytalnymi wyniosło 11 888 zł, a uwzględniając dodatkowe wynagrodzenie roczne – 12 637 zł.

Kolejną znaczącą grupą wydatków urzędu były stanowiące 16,4% wydatków ogółem pozostałe wydatki bieżące, które wyniosły 95 378 tys. zł. W kwocie tej zawarty jest koszt organizacji wydarzenia pod tytułem „Organizacja 87. posiedzenia plenarnego i konferencji dnia tematycznego Komitetu Wyższych Inspektorów Pracy w Polsce w ramach prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus na kwotę 185 tys. zł.

Struktura wykonania pozostałych wydatków bieżących w 2025 r. kształtowała się następująco: zakup usług pozostałych – 28,1%, opłaty za administrowanie i czynsze – 20,8% wydatków ogółem, wydatki na zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 11 833 tys. zł, odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w kwocie 7986 tys. zł, wydatki na zakup energii, wydatki na usługi remontowe oraz remontowo-konserwatorskie w obiektach zabytkowych, podróże służbowe pracowników w kwocie 5407 tys. zł oraz pozostałe wydatki na łączną kwotę 10 321 tys. zł, które dotyczyły głównie wydatków na pracownicze plany kapitałowe, szkolenia pracownicze, wynagrodzenia bezosobowe, a także ubezpieczenia rzeczowe majątku.

Niższe o ponad 9% wykonanie planowanych wydatków w tej grupie spowodowane było głównie wygenerowanymi oszczędnościami, a także inną, niż przewidywano, realizacją wydatków na działalność promocyjno-prewencyjną, m.in. rezygnacją z rozpoczęcia trzyletniej kampanii informacyjno-edukacyjnej pod nazwą „Rodzice w pracy” oraz unieważnieniem z powodu niespełnienia wymogów formalnych postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego kampanii informacyjnej w przestrzeni miejskiej pod nazwą „Cudzoziemcy w granicach prawa pracy”.

Kolejną grupą wydatków, stanowiącą 2,8% ogólnej kwoty wydatków, były wydatki majątkowe, które zrealizowane zostały w kwocie 16 459 tys. zł. Z kwoty tej 8921 tys. zł dotyczyło zakupów inwestycyjnych, a 7538 tys. zł – inwestycji budowlanych. Wśród zakupów inwestycyjnych poniesiono głównie wydatki na wyposażenie urzędu w niezbędny sprzęt komputerowy i oprogramowanie. Wśród inwestycji budowlanych zdecydowanie największe wydatki poniesiono na przebudowę budynku przyjętego w 2021 r. w trwały zarząd, z przeznaczeniem na nową siedzibę dla Okręgowego Inspektoratu Pracy we Wrocławiu, oddziału w Kłodzku.

Na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych dokonano blokady planowanych na 2025 r. wydatków majątkowych na łączną kwotę 16 001 tys. zł, w tym w § 6050 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych w kwocie 8686 tys. zł, w § 6060 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych w kwocie 4987 tys. zł.

Z nieukrywaną satysfakcją informuję, że w wystąpieniu pokontrolnym P/26/001 „Wykonanie budżetu państwa w 2025 r.” w części 12 – Państwowa Inspekcja Pracy NIK pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa i w związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości nie formułuje uwag ani wniosków.

Dziękuję bardzo i proszę Wysoką Komisję o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za 2025 r. w części 12 – PIP.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dziękuję bardzo, pani dyrektor.

Teraz poproszę panią Annę Żarek, wicedyrektor Departamentu Spraw Społecznych w NIK, żeby ewentualnie potwierdziła to, co w podsumowaniu powiedziała pani dyrektor.

Pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Spraw Społecznych Najwyższej Izby Kontroli Anna Żarek:

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, potwierdzam to, co powiedziała pani dyrektor. Ocena wykonania budżetu państwa jest pozytywna. Kontrola próby wydatków wykazała, że były one ponoszone w granicach określonych w planie finansowym, w sposób celowy i oszczędny. W przypadku występowania opóźnień w realizacji zadań lub nadmiaru posiadanych środków prawidłowo dokonywano blokad.

NIK zaopiniowała pozytywnie prawidłowość sporządzania sprawozdań za 2025 r. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań budżetowych. Główny inspektor pracy prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu w części 12. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z pań posłanek i panów posłów chce zabrać głos? Pani poseł Wioletta Kulpa, bardzo proszę.

Posel Wioletta Maria Kulpa (PiS):

Dziękuję bardzo.

Jak zrozumiałam z państwa wypowiedzi, zostały wstrzymane częściowo wydatki majątkowe, jak rozumiem, bo mamy na stronie 6 tego materiału papierowego, bez okładek, wydatki majątkowe wykonane w 31,4%, były wyższe w stosunku do 2024 r. o 55%. I jak rozumiem, to tutaj państwo mówiliście o tym wstrzymaniu. Natomiast nie mogę zrozumieć pozycji „świadczenia na rzecz osób fizycznych” – 46% planu, bo jak rozumiem, państwo planujecie na podstawie roku poprzedniego, tworząc harmonogram wydatków na bazie lat wcześniejszych, czyli świadczenia na rzecz osób fizycznych z czegoś wynikały, a mimo tego macie państwo wykonanie na poziomie niespełna 50%. To jest jedna moja prośba o wyjaśnienie.

Jeszcze w tym drugim materiale, „Informacja z wykonania budżetu”, strona 12 – zakwestionowaliście państwo 2119 z 48 600 umów cywilnoprawnych i napisaliście państwo: „Przyczyny tych naruszeń pozostają zbieżne do obserwowanych w poprzednich latach i wynikają zarówno z niewystarczającej znajomości przepisów, jak i dążenia do redukcji kosztów zatrudnienia”. To poproszę o przedstawienie, jakie konkretnie są to przyczyny wynikające z poprzedniego roku, jeśli mogłabym prosić o rozszerzenie tego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Czy jeszcze ktoś chce zabrać głos? Nie widzę.

Bardzo proszę, pan inspektor czy pani dyrektor? Pani dyrektor, bardzo proszę.

Dyrektor departamentu GIP Urszula Żurawska:

Szanowni państwo, świadczenia na rzecz osób fizycznych – ogólna suma wydatków dotycząca świadczeń na rzecz osób fizycznych wyniosła 3845 tys. zł i stanowiła 92,3% planu po zmianach określonego na kwotę 4167 tys. zł.

Posel Wioletta Maria Kulpa (PiS):

Przepraszam, panie przewodniczący, chyba się nie zrozumieliśmy. Czwarta część opisu ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej, pierwsza część „Wydatki”, 1.1 – ma pani wydatki z budżetu państwa i tutaj, na drugiej stronie, na stronie 6, w górnym myślniku, czwarty od góry: „świadczenia na rzecz osób fizycznych – 173 tys. zł”. Wystąpienie pokontrolne 26/001.

Dyrektor departamentu GIP Urszula Żurawska:

Wystąpienie pokontrolne NIK.

Szanowni państwo, ja omawiam wykonanie wydatków PIP, całej PIP, czyli 18 jednostek, a tutaj są wydatki według grup ekonomicznych w Głównym Inspektoracie Pracy, a więc w jednej jednostce. Stąd jest różnica między kwotami, które ja zaprezentowałam, a o których mówi pani poseł. Tak, bo to są, zgodnie z wystąpieniem pokontrolnym NIK, wydatki według grup ekonomicznych wyłącznie w Głównym Inspektoracie Pracy, a więc w jednej z 18 naszych jednostek.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Pani poseł, zaoszczędzili na głównym inspektoracie, to może i dobrze. Ale wcześniej też ludzi mocno skubnęli, jeśli chodzi o kary, bo tam, jak zauważyła pani, wzrost był niesamowity w osobach fizycznych. Proszę bardzo.

Dyrektor departamentu GIP Urszula Żurawska:

Panie przewodniczący, generalnie w tej grupie świadczeń na rzecz osób fizycznych największą pozycję stanowią ekwiwalenty za pranie i używanie odzieży własnej do celów służbowych. Procedura wypłaty tych ekwiwalentów wskazuje na to, że ekwiwalentów nie wypłacamy za okresy nieobecności, jeżeli są one powyżej 30 dni. Kolejną znaczącą pozycją były ryczałty za pracę zdalną. Zakładaliśmy na etapie planowania, że będą dużo wyższe, niż były w rzeczywistości. Stąd są te oszczędności i rzeczywiście na tej grupie została zrobiona blokada w wysokości 160 tys. zł.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dziękuję bardzo. Chyba już teraz sprawa jasna. Czy jeszcze są jakieś pytania?

Zastępca głównego inspektora pracy Jarosław Leśniewski:

Natomiast ten punkt – już pani poseł odpowiadam – na stronie 12 to taki krótki wycinek, faktycznie jest to tylko jedno zdanie, natomiast dotyczy on całej realizacji tematu dotyczącego umów cywilnoprawnych i przekształcania umów cywilnoprawnych.

I tu jest faktycznie opisane, że przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości... Tak jak tu państwo widzą, to jest 9 tys. kontroli i przekształceń. Nasza skuteczność to ponad 2 tys. przekształceń umów cywilnoprawnych, w okolicach 5%... Jest też diagnoza, którą stwierdzamy, czyli nieznaną przepisy prawa ze strony osób, które decydują się na zawarcie takiej umowy, i to, że dążą do redukcji kosztów, zarówno po stronie osób, które decydują się na taką umowę, jak i pracodawców.

Szczegółowe uzasadnienie całego tematu mamy w sprawozdaniu głównego inspektora pracy z realizacji tego tematu. A tutaj to jest tylko taki wycinek, którym zasygnalizowaliśmy, co w danym temacie realizowaliśmy w 2025 r. Natomiast ten temat, cały ten punkt – „nawiązywanie stosunku pracy i realizacja umów cywilnoprawnych” – szczegółowo pani poseł znajdzie w części dotyczącej umów cywilnoprawnych, w sprawozdaniu dotyczącym tego tematu, gdzie szczegółowo opisujemy, dlaczego ten punkt tak jest realizowany, dlaczego pracodawcy decydują się na zawarcie umowy cywilnoprawnej, a osoby ją przyjmują. A tu jest tylko – tak mówię – faktycznie jedno zdanie wpisane. Szczegółowo jest to w innej części naszego sprawozdania, nie w części budżetowej, tylko w tym sprawozdaniu merytorycznym, które też planujemy przedstawić Komisji pewnie na najbliższym posiedzeniu.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dziękuję bardzo. Jeśli nie ma dalszych pytań, zamykam dyskusję.

Zgłaszam wniosek o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu państwa w części 12 – PIP. Czy ktoś jest przeciwny temu wnioskowi? Nie, nie widzę. W związku z tym stwierdzam, że Komisja do Spraw Kontroli Państwowej pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu państwa w części 12 za 2025 r. – PIP.

Jednocześnie zapomniałem powitać na posiedzeniu Komisji przedstawiciela Komisji Finansów Publicznych, pana przewodniczącego. Jednocześnie chciałbym zaproponować, żeby przedstawicielem na Komisji Finansów Publicznych, reprezentującym nas był właśnie pan poseł Tomasz Kostuś.

Czy są inne zgłoszenia? Jeśli nie ma innych zgłoszeń, to uważamy, że pan poseł, jako gość i członek Komisji, będzie nas reprezentował na Komisji Finansów Publicznych.

Stwierdzam, że porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany. Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję bardzo.